

Suvestinė redakcija nuo 2005-12-04 iki 2009-05-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [95-3374](#), i. k. 1012330ISAK00000381

Nauja redakcija nuo 2005-11-27:

Nr. [3D-539](#), 2005-11-18, Žin. 2005, Nr. 139-5032 (2005-11-26), i. k. 1052330ISAK003D-539

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ**

2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 381
Vilnius

Vadovaudamasi 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1208/81, nustatanciu Bendrijos suaugusių galvijų skerdenų klasifikavimo skalę (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1991 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1026/91), ir siekdama, kad galvijų skerdenų klasifikavimo bei apmokėjimo už nupirketus galvijus pagal skerdenos svorį ir kokybę sistema būtų efektyviau įgyvendinama,

tvirtinu Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 381
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2005 m. lapkričio 18 d. Nr. 3D-539
redakcija)

GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (toliau – taisyklės) nustato galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę įvertinimą reikalavimus.

2. Už galvijus, supirkus iš pardavėjų, apmokama pagal bazinės skerdenos įskaitinį svorį ir kokybę, nustatomą remiantis 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamentu Nr. 1208/81, nustatančiu Bendrijos suaugusių galvijų skerdenų klasifikavimo skalę (su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 1991 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1026/91).

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Pardavėjas – fizinis ar juridinis asmuo, parduodantis galvijus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintoms skerdykloms.

Pirkėjas – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintos skerdyklos, kurios Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka perka galvijus iš pardavėjo savo ūkinei-gamybinei veiklai.

Skerdenų vertintojas – asmuo, VI „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ paskirtas klasifikuoti skerdenas ir turintis Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulinų žaliau (skerdenų) kokybės vertinimo laboratorijoje įgytos reikiamas kvalifikacijos dokumentą.

Galvio skerdenos įskaitinis svoris – šiltos, sumažintos dviem procentais arba atšaldytos skerdenos svoris.

Šilta skerdena – skerdena, kurios vidaus temperatūra ne žemesnė kaip +35 °C.

Atšaldyta skerdena – skerdena, kurios vidaus temperatūra ne aukštesnė kaip +7 °C.

Bazinė skerdenos kaina – skerdyklos nustatyta kiekvienos galvio kategorijos kaina už R raumeningo ir 3 riebumo klasės skerdeną.

Galvio pirkimo-pardavimo rinkos kaina – kaina be PVM, kurią pirkėjas moka pardavėjui pagal galvio skerdenos įskaitinį svorį ir kokybę.

Skerdenos kokybė – trijų pagrindinių rodiklių – kategorijos, raumeningo ir riebumo klasė – visuma.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamente Nr. 1208/81 vartojamas sąvokas.

5. Prireikus pirkėjas supažindina pardavėją su šių taisyklių nuostatomis. Dokumentacija, susijusi su skerdenų vertinimu, turi būti supirkimo vietose prieinama pardavėjams.

6. Galvijai superkami sudarius galvijų pirkimo-pardavimo sutartis. Prie sutarties pirkėjas privalo pateikti perkamo galvio kategorijos visų raumeningo ir riebumo klasė bei svorių skerdenų kainas. Perkamiems galvijams gabenti išrašomas nustatytos formos gyvulių važtarastis (lydraštis), kurio vienas egzempliorius pasiliauka pas pardavėją.

II. GALVIJŲ APŽIŪROS, SVORIO NUSTATYMO IR JŲ SKERDENŲ SVĒRIMO REIKALAVIMAI

7. Pardavėjui pageidaujant, galvijai supirkimo vietoje sveriami individualiai gyvuliams sverti skirtomis svarstyklėmis, pažymėtomis galiojančiu valstybinės patikros spaudu (nesant

galimybės pasverti, galvijo svoris nustatomas matavimo būdu pagal 1 priede pateiktą formulę). Supirkimo vietoje užfiksuotas galvijo gyvasis svoris įrašomas į gyvulių važtarastį (lydraštį).

8. Skerdykloje galvijai sveriami, apžiūrimi veterinarijos inspektorius, patikrinami jų identifikavimo numeriai, duomenys (pardavėjo vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, asmens kodas bei galvijo identifikavimo numeris) surašomi į vidaus apskaitos dokumentą arba įvedami į kompiuterinę duomenų bazę. Skerdykloje pasverto galvijo svoris (įskaitomas) fiksuojamas gyvulio pirkimo dokumente.

9. Pristatyti į skerdyklą galvijai turi būti paskersti kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 valandas nuo jų atgabentimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-556](#), 2005-11-30, Žin., 2005, Nr. 142-5143 (2005-12-03), i. k. 1052330ISAK003D-556

10. Galvijai perduodami skerdimui kartu su vidaus apskaitos dokumentu. Skerdimo skyriaus atsakingas darbuotojas, priimdamas galvijus, patikrina įrašų autentiškumą, galvijų kiekį, galvijų identifikavimo numerius.

11. Galviją paskerdus, skerdenai suteiktas dienos skerdimo eilės numeris bei galvijo identifikavimo numeris fiksuojami ant skerdenos taip, kad skerdeną būtų galima identifikuoti kituose jos tvarkymo etapuose. Už tai atsako skerdykla.

12. Skerdenos sveriamos svarstyklėmis, kurių svėrimo paklaida ne didesnė kaip 0,1 proc. Svarstyklės turi būti su galiojančiu valstybinės patikros spaudu. Jeigu fiksuojamas šiltos skerdenos svoris, tai skerdena turi būti pasverta per 60 min. nuo galvijo paskerdimo.

13. Skerdenų vertintojas, pastebėjęs akivaizdų raumeninio audinio nupjovimą, sukviečia komisiją (skerdimo padalinio vadovas, veterinarijos inspektorius, technologas) ir surašo aktą, pagal kurį nustatomas priemokos dydis pardavėjui. Komisija gali apžiūrėti skerdeną ir pamainos darbo metu (įvertinimus bei pasvérus).

14. Galviją paskerdus ir nustačius susirgimus, dėl kurių mësa gali būti naudojama maistui tik po terminio apdorojimo, pardavėjui apmokama kaip už sergančią galviją. Kai, remiantis veterinarijos inspektoriaus atlikta ekspertize, skerdena arba jos dalys brokuojamos (utilizuojamos), skerdena patalpinama į atskirą šaldymo patalpą, surašomas aktas dėl mësos netinkamumo.

III. SKERDENOS KAINOS APSKAIČIAVIMAS

15. Kiekviena skerdykla nustato bazines kainas už kiekvienos kategorijos R raumeningoumo ir 3 riebumo klasių skerdenas ir patvirtina kainos perskaičiavimo koeficientus esant kitoms skerdenų raumeningoumo ir riebumo klasėms. Rekomendacinių skerdenų kainų perskaičiavimo koeficientai, lyginant kitų raumeningoumo ir riebumo klasių skerdenas su R3 bazine skerdenos kaina, pateikiami 2 priede. Koeficientai nustatyti remiantis Europos Sąjungos valstybėse nusistovėjusiomis įvairios kokybės skerdenų kainomis skerdyklose. Skerdyklos privalo skelbti ne tik bazines R3 skerdenų kainas, bet ir O bei P raumeningoumo 1, 2 ir 3 riebumo klasių skerdenų kainas.

16. Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama už atitinkamos kokybės (pagal skerdenų kategoriją, raumeningoumo ir riebumo klasę) 100 kg skerdenos įskaitinį svorį.

17. Esant būtinybei, nuo skerdenos gali būti pašalinamas paviršinis riebalų sluoksnis. Riebalai šalinami nuo šlaunų, ilgojo nugaros raumens, vidurinių šonkaulų, krūtinkaulio, išorinės pusės aplink išeinamają angą, lytinis organus ir uodegą. Tai atliekama po skerdenos raumeningoumo ir riebumo įvertinimo.

18. Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama pagal skerdenų kokybės vertintojo užpildytą skerdenų klasifikavimo protokolą (3 priedas).

19. Skerdenų klasifikavimo protokolas, baigus tos dienos skerdenų vertinimą, turi būti pateiktas skerdyklos buhalterijai. Valstybinėms kontroliuojančioms institucijoms pareikalavus, pateikiama skerdenų klasifikavimo protokolo kopija.

20. Skerdykla privalo taikyti skerdyklos vadovo patvirtintą superkamų galvijų skerdenų kainininką pagal skerdenos kategorijas, raumentingumo ir riebumo klasses. Pirkėjai privalo būti supažindinami su patvirtintais kainininkais galvijų supirkimo vietose.

21. Už sergančius galvijus, kurių skerdenos pripažintos netinkamomis maistui ar tinkamomis tiktais po terminio apdorojimo, apmokama pagal atskirą skerdyklos vadovo patvirtintą kainininką.

Brokuojant skerdenos dalį pagal veterinarijos gydytojo aktą, už likusių skerdenos dalį atskaitoma pagal šalių susitarimą.

22. Dėl skerdyklos kaltės sumaišius galvijus ar skerdenas, kai negalima identifikuoti jų individualaus numerio, galvijus priverstinai paskerdus transportavimo metu, jiems kritus dėl pirkėjo kaltės arba juos paskerdus vėliau nustatyto laiko, atskaitoma už galvijus pagal skerdenos svorį, apskaičiuotą taikant skerdyklos patvirtintus vidutinius metinius mėsos išeigų normatyvus (pagal galvijų grupes ir kategorijas), remiantis pirminiais galvijo svorio, lyties ir amžiaus įrašais važtaraštyje (lydraštyje). Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama priskiriant jai U raumentingumo ir trečią riebumo klasę.

IV. INFORMAVIMAS APIE SKERDENŲ ĮVERTINIMO REZULTATUS

23. Pirkėjas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo galvijo pirkimo išrašo pardavėjui gyvulių pirkimo dokumentą, kuris iki galo užpildomas remiantis gyvulių važtaraščiu (lydraščiu) bei skerdenų klasifikavimo protokolu (įrašant skerdenos svorį, raumentingumo ir riebumo klasses).

24. Pardavėjui pareikalavus, informacija apie skerdenų įvertinimo rezultatus turi būti teikiama skerdimo dieną arba kitą dieną po skerdimo.

V. PIRKĖJO ATSAKOMYBĖ

25. Pirkėjas atsako už tinkamų skerdenų vertintojo darbo sąlygų sudarymą ir šių taisyklių vykdymą.

VI. GINČŲ SPRENDIMAS

26. Pretenzijos dėl skerdenų klasifikavimo gali būti pateikiamos ne vėliau kaip per vieną dieną po skerdimo.

27. Iškilus ginčui dėl kokybės įvertinimo, skerdykla sulaiko skerdenų realizavimą 24 valandoms. Per tą laiką atliekamas pakartotinis atšaldytos skerdenos vertinimas, dalyvaujant pardavėjui ir pirkėjui ar jų atstovams. Į pakartotinį skerdenos vertinimą neatvykus ginčą inicijavusios pusės atstovui, pirmojo skerdenos vertinimo rezultatai laikomi teisingais. Neišsprendus ginčo, jį inicijavusios pusės atstovas gali raštiškai kreiptis į valstybės įmonę „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ dėl neteisingo skerdenos įvertinimo. Valstybės įmonės „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ atstovai ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo privalo patikrinti skerdenų vertintojo darbą ir informuoti pirkėją ir pardavėją apie patikrinimo rezultatus.

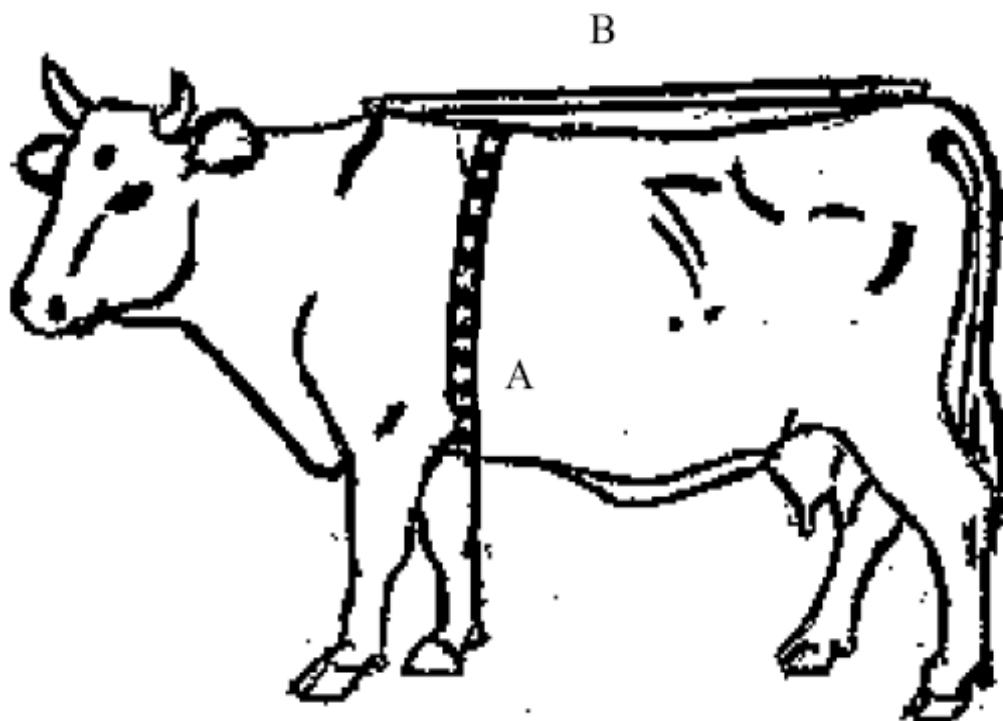
28. Skerdenų vertintojas už neteisingą skerdenų vertinimą atsako teisės aktuose nustatyta tvarka.

29. Visi kiti ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Galvijų įkainojimo pagal skerdėnų svorį ir
kokybę taisyklių
1 priedas

GALVIJO SVORIO NUSTATYMAS MATAVIMO BŪDU

Galvijo matavimo tvarka: krūtinės apimtis už menčių matuojama galviją vertikaliai apjuosiant matavimo juosta. Juostos kraštas turi liesti menties kaudalinį kraštą (A matavimas); tiesus liemens ilgis nustatomas matuojant galviją matavimo juosta nuo keteros vidurio iki 1 judamo uodegos slankstelio, kaip tai nurodyta paveiksle (B matavimas).

Galvijo svoris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$M = (A \times B \times K) / 100$$

M – galvijo svoris kg

A – krūtinės apimtis už menčių cm

B – tiesus liemens ilgis cm

K – koeficientas: pieninėms veislėms – 2, pieninėms-mėsinėms, mėsinėms – 2,5.

PASTABA. Galvijo svoris apskaičiuojamas esant vidutiniams įmitimui. Labiau įmitusių gyvulių svoris padidinamas 5–10 proc., mažiau įmitusių – sumažinamas 5–10 proc.

Galvijų įkainojimo pagal skerdėnų svorį ir
kokybę taisyklių
2 priedas

REKOMENDACINIAI SKERDENOS KAINOS PERSKAICIAVIMO KOEFICIENTAI

Raumeningo klasė	Riebumo klasė				
	1	2	3	4	5
S	1,27	1,25	1,22	1,17	1,14
E	1,19	1,16	1,14	1,10	1,07
U	1,11	1,09	1,06	1,04	1,00
R	1,04	1,02	1,00	0,97	0,93
O	0,97	0,95	0,94	0,90	0,87
P	0,91	0,89	0,88	0,85	0,81

Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir
kokybę taisyklių
3 priedas

(Formos pavyzdys)

(skerdyklos pavadinimas, adresas, veterinarinio patvirtinimo numeris)

SKERDENŲ KLASIFIKAVIMO PROTOKOLAS

Nr. _____

(data)

Skerdimos ir skerdenu klasifikavimo data _____

Skerdenu vertintojas

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [198](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 56-2270 (2002-06-07), i. k. 1022330ISAK00000198

Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [290](#), 2002-08-02, Žin., 2002, Nr. 79-3355 (2002-08-09), i. k. 1022330ISAK00000290

Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" papildymo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-539](#), 2005-11-18, Žin., 2005, Nr. 139-5032 (2005-11-26), i. k. 1052330ISAK003D-539

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-556](#), 2005-11-30, Žin., 2005, Nr. 142-5143 (2005-12-03), i. k. 1052330ISAK003D-556

Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklių" pakeitimo